

ikke blot for dem, der komme i Spidsen for Formuen, og for de øvrige Familienmedlemmer, at det er skadeligt; det er ogsaa skadeligt for Staten i flere Retninger. Det er allerede blevet antydet, at de Jorber, der paa denne Maade ere bundne under den døde Haand, ikke indbringe Staten Nogetsomhelst, der svarer til deres Værdi, i Sammenligning med andre Eiendomme; det er altsaa et oeconomisk Tab for Statskassen. Men dette er ikke det Æneste; jeg vil spørge: hvad er naturligere end, at Statsmagten, naar den har indført en saadan uretfærdig Arveret som den, der i visse Familier berøver alle Medlemmer, indtægen en Enkelt, den Ret, som alle andre Borgersfamiliers Medlemmer have, saa maa give dem en Gjengæld, og hvad har denne været? Er det ikke naturligt, at der har maattet være en Forsørgelse for de Sønner, som ikke vare Stamherrer? Jeg er overbevist om, at det tidligere har været en staaende Regel at forsørge dem gennem Statsembeder, deels i Hæren, deels paa anden Maade, og det er vistnok kun i den senere Tid, man er begyndt at afvige Noget deraf; men om man end ikke under de nuværende Forhold anseer sig ligefrem forpligtet dertil, saa spørger jeg dog: er det ikke rimeligt, at disse mægtige Familier ogsaa kunne komme til at udøve en Indflydelse, som gjør, at mange Mænd, der høre til saadanne Familier, blive satte ind i Embeder tildeels af denne Grund. Naturligviis, der er sat nogle Betingelser, som Vedkommende maa opfylde, ellers kan han ikke komme derind, men dette Forhold bliver dog et vigtigt Moment i hans Befordring til Embedet. Jeg er overbevist om, at vi ville have ondt ved at faae de store og høitlønnede Embeder afflaffede ogsaa af den Grund, at der er saa mange mægtige Familier, der ere interesserede i, at der eksisterer saadanne høitlønnede Embeder, hvort de kunne faae deres uretfærdigt behandlede Sønner anbragte. Naar vi see hen til en anden Institution, der er her i Landet, nemlig de saakaldte adelige Frøkenklostre, hvoraf en Deel ere sunderede ved Statsmidler, saa spørger jeg: hvorfor kunne vi ikke komme bort fra disse Stiftelser? Det er saa naturligt; thi ogsaa de Damer, der høre til

de omtalte Familier, ere blevne saa haardt behandlede derved, at de have maattet miste de dem naturligt tilkommende Arvemidler, at der fra Statens Side maa gjøres Noget for at skaffe dem Hjælp til et anstændigt Udkomme. Jeg er vis paa, at dersom der nu gjaldt en almindelig Arveret for samtlige Adelsfamilier, vilde vi meget lettere kunne faae de mange Millioner, som stikke i disse Godser, frelst for Statskassen, hvormod det naturligviis vil være frugtesløst at tænke paa at faae det sat igjennem, saalænge en saadan Arveret vedbliver at bestaae med Hensyn til disse store adelige Eiendomme. Det er altsaa, fra mange Sider seet, skadeligt at opretholde disse Stamhuse, Lehn og Fideicommisser, og man maa efter min Mening forsøge paa at faae dem afflaffede. Men den ærede Minister gjorde, — og med Rette, troer jeg — opmærksom paa, at naar det formaal, hvis Opnaaelse de ærede Forslagsstillere dog rimeligviis maae have tænkt sig som et næste Skridt, om de end ikke have bragt det ind i deres Lovforslag, skulde søges opnaaet, saa maatte der udkræves betydelige Forarbejder, fordi det er et vanskeligt og indviklet Forhold at faae ordnet paa en retfærdig Maade, og jeg skal ikke nægte, at jeg anseer dette Forhold for at være af den Bestaaenhed, at det er meget vanskeligt ved det private Initiativ at faae Sagen ordnet. Jeg maa derfor antage, at det Heldigste vilde være, om Sagen nu blev behandlet i et Udvalg, som fik Leilighed til at forelægge Thinget sine Meninger om den, haade med Hensyn til den paagjældende Grundlovsparagraphs rette Betydning og med Hensyn til Anviisningen af den Bet, ad hvilken dette formaal i videre Udstrækning kunde opnaaes, og Thinget da kom til at tilkjendegive sin Mening om selve Forslaget, og man viste den Resignation ikke at bringe Sagen videre i indværende Session, men forvente, at Regjeringen i de Beslutninger, der maatte blive tagne, vilde finde en Opfordring til yderligere at bearbejde Sagen i Overensstemmelse med, hvad der fra Representationens Side maatte blive vedtaget, forsaavidt Regjeringen kunde tiltræde, og billige, hvad der saaledes kom frem. Af alt dette følger, at jeg anseer det for nyt